

تعرفه واردات خودروها ۱۰۰درصد باقی ماند

گمرک احکام قانون بودجه سال ۱۴۰۴ را جهت اجرا تا پایان سال به کلیه گمرکات اجرایی کشور ابلاغ کرد؛ بر اساس این ابلاغیه، حقوق ورودی همه خودروها اعم از بنزینی و حتی برقی و هیبریدی که با مصوبه هیات وزیران مشمول کاهش تعرفه شده بود، با همان تعرفه ۱۰۰درصدی درج شده در قانون بودجه سال ۱۴۰۴، وارد خواهند شد و تنها واردات ۳۵۰۰ دستگاه آمبولانس (در صورت عدم امکان تأمین از محل تولید داخلی) مشروط به استفاده در راستای مأموریت، معاف از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی هستند. به گزارش ایسنا، بعد از ظهر روز چهارشنبه ۲۷ فروردین ماه، گمرک جمهوری اسلامی ایران موضوع احکام قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور را به کلیه گمرکات اجرایی کشور، جهت اجراء در سال ۱۴۰۴ ابلاغ کرد. بر اساس آنچه که گمرک در ابلاغیه مذکور یاد کرده است، نظر به ابلاغ قسمت اول و دوم قانون بودجه سال (۱۴۰۴) کل کشور، موضوع نامه شماره ۱۷۶۱۰۶ تاریخ ۱۵ به‌همین ۱۴۰۳ و ۱۰۶۵۵ تاریخ ۷ فروردین ۱۴۰۴ و نامه شماره ۱۳۷۰۲ تاریخ ۱۹ فروردین ۱۴۰۴ معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، بدین وسیله احکام مرتبط با رویه واردات، بهره برداری و اقدام لازم ابلاغ می‌شود. بر اساس بند ۵ این ابلاغیه، تأکید شده که در سال ۱۴۰۴ نرخ حقوق ورودی خودروهای وارداتی از محل ارز تخصیصی موضوع بند (ر) تبصره ۱۴ قانون بودجه، صد درصد (۱۰۰) تعیین می‌شود.

این درحالیست که ۱۶ فروردین ماه، جلسه بررسی تعرفه خودروها با حضور معاون اول رئیس‌جمهور، وزیر صنعت، معدن و تجارت، رئیس سازمان برنامه و بودجه، رئیس کل بانک مرکزی و مقامات ارشد دستگاه‌های ذیربط با نگاه به قانون بودجه سال جاری برگزار شد که ذیل آن، حقوق ورودی تمام خودروهای سواری وارداتی از جمله هیبریدی و برقی ۱۰۰ درصد تعیین شده بود. با توجه به اینکه این تصمیم از زمان ابلاغ بودجه، با واکنش‌های منفی از سوی مصرف‌کنندگان، فعالان و کارشناسان صنعت خودرو، روبه‌رو شده بود، بنابراین در این جلسه تصمیم بر این شد که تعرفه خودروهای هیبریدی و برقی، طبق روال گذشته تعیین و تغییری در این تعرفه صورت نگیرد اما مقرر شد که پس از بررسی و کارشناسی دقیق پیرامون تعرفه خودروهای بنزینی، تصمیم‌گیری نهایی صورت پذیرد و تعرفه‌های این نوع خودروها اعلام شود. ابلاغیه دیروز گمرک نشان داد که تصمیمات مسئولان و تأکید معاون اول رئیس‌جمهور بر اینکه توام با اتخاذ هرگونه تصمیمی، بایستی اثرات و روانی آن تصمیم در جامعه را مدنظر داشت و تصمیمات به گونه‌ای نباشد که آرامش روانی جامعه به مخاطره بیفتد، هم نادیده در نظر گرفته شد.

البته گفتنی است که در مصوبه اخیر هیات وزیران جهت اصلاح تعرفه‌ای ۲۴۰ ردیف کالایی نیز جای خودرو به عنوان یک ردیف حیاتی در جدول پیوست خالی ماند؛ امری که مجدد موجب نگرانی مصرف‌کنندگان و کارشناسان صنعت خودرو را برانگیخت و بحث بر سر ترتیب تعرفه ۹۶ درصدی خودروهای وارداتی را دوباره به میان آورده، موضوعی که قطعاً صنعت و بازار خودرو کشور را تحت تأثیر قرار خواهد داد. همچنین گفتنی است، همان طور که در قانون بودجه سال ۱۴۰۴ تصویب شده بود، واردات خودرو توسط ایرانیان ساکن خارج از کشور دارای کارت اقامت برای هر ایرانی در سال ۱۴۰۴ یک خودرو، خارج از سقف مذکور بدون انتقال ارز از محل ارز در اختیار با نرخ صد در صد (۱۰۰٪) حقوق ورودی مجاز خواهد بود؛ این موضوع در قالب بند ۱۶ ابلاغیه گمرک، مورد اشاره و تأکید قرار گرفته است. بر اساس آنچه که در بند ۷، ابلاغیه گمرک آمده است، بر اساس بند (ر) تبصره ۱۴ قانون بودجه واردات خودرو آمبولانس به تعداد ۳۵۰۰ دستگاه در صورت عدم امکان تأمین از محل تولید داخل، توسط سازمان فوریت‌های پیش بیمارستانی اورژانس کشور، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، بنیاد شهید و امور ایثارگران، دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور و خیرین بیمارستان ساز، با مجوز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و همچنین آمبولانس‌های فوریت‌های اجتماعی توسط سازمان بهزیستی کشور مشروط به استفاده از آن در راستای مأموریت دستگاه‌های مذکور، در سال ۱۴۰۴ از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف هستند. تأکید شده است که واردات خودروهای مذکور منوط به ارائه مجوز ثبت سفارش بوده و فروش آن تا ۱۰ سال ممنوع است. همچنین قابل ذکر است که براساس بند ۱۱۰ این ابلاغیه که اعلام می‌کند در راستای اجرای تصویب نامه شماره ۱۷۰۴۴۹ ت ۶۲۷۸۹۹ تاریخ ۷ به‌همین ۱۴۰۳ هیات وزیران موضوع بخشنامه شماره ۱۷۷۶۷۸۹/۱۴۰۳ تاریخ ۱۹ اسفند ۱۴۰۳، در سال اول اجرای آیین نامه محادل پنج درصد (۵درصد) ارزش CIF کالا به عنوان عوارض و مالیات ارزش افزوده دریافت و به ردیف درآمدی شماره ۱۶۰۱۸۰ واریز می‌شود.

گزارش «آرمان ملی» از مزایا و واکنش ها درباره تغییر ساعت رسمی کشور

قربانی شدن مزایای اقتصادی تغییر ساعت رسمی

آرمان ملی – صدیقۀ بهزادپور: همزمان با آغاز سال ۱۴۰۴،

برای دومین سال متوالی، ساعت رسمی کشور تغییر نکرد؛ که منجر به واکنش‌های مختلفی شد. در حالی‌که بسیاری از کشورها با تغییر ساعت رسمی خود در فصل بهار، سعی در بهره‌برداری بهتر از نور خورشید، کاهش مصرف برق و کاهش فشار بر شبکه انرژی دارند، ایران با نادیده گرفتن این سیاست، خود را از مزایای آن محروم کرده است. در شرایطی که کشور با ناترازی انرژی، به خصوص برق مواجه است و بخش زیادی از صنایع با خاموشی‌های برنامه‌ریزی شده دست‌وپنجه نرم می‌کنند، این تصمیم می‌تواند آسیب‌های سنگینی به همراه داشته باشد. کارشناسان معتقدند، با ادامه این رویکرد علاوه بر هدررفت منابع انرژی به ویژه برق، زمان تعامل ایران بیش از پیش با دیگر کشورها از بین خواهد رفت و این امر به خصوص در شرایط تحریم فقط به تشدید تحریم‌هایی افزاید.

ضرورت تغییر ساعت رسمی

به گزارش آرمان ملی، علی حریت‌پور کارشناس انرژی در این باره گفت: تغییر ساعات رسمی کشورها با توجه به فصل به منظور استفاده بهینه از انرژی در بسیاری از کشورها انجام می‌شود و البته این امر برای ایران نیز در سال‌های گذشته انجام می‌شد، اما این امر طی دوسال گذشته با وجود ناترازی شدید انرژی صورت نگرفته است. این درحالی است که در فصل بهار و تابستان، اوج مصرف برق در ساعات عصرگاهی ثبت می‌شود؛ زمانی‌که همچنان ادارات و واحدهای تولیدی فعال هستند، اما مردم نیز به خانه بازگشته‌اند و وسایل سرمایشی مورد استفاده قرار می‌گیرند. حال اگر ساعت رسمی کشور یک ساعت جلو کشیده شود، ساعت اوج مصرف به نوعی تغییر خواهد کرد و این فرصت فراهم می‌شود که استفاده بهینه‌تری از نور طبیعی روز انجام شود، اما حذف این امکان، به‌ویژه در فصول گرم، فشار زیادی بر شبکه برق کشور وارد می‌کند.

زیان اقتصادی قطع برق به صنایع

او با تأکید بر رفع ناترازی انرژی در کشور گفت: این در حالی است که ناترازی انرژی یعنی میزان تقاضا برای مصرف برق، گاز یا سایر منابع انرژی، بیش از ظرفیت تولید و عرضه آن است، این پدیده در ایران سال‌هاست که به یک چالش جدی تبدیل شده است، افزایش پی‌ریه روی مصرف، فرسودگی زیرساخت‌ها، ضعف در بهره‌وری انرژی، و عدم سرمایه‌گذاری کافی در حوزه نیروگاه‌ها و انرژی‌های تجدیدپذیر، دلایل اصلی این ناترازی هستند که بنابر گزارش‌های منتشره در سال گذشته، زیان روزانه ناشی از قطع برق به صنایع کشور بیش از ۸ هزار میلیارد تومان تخمین زده شده که این رقم با توجه به خاموشی‌های چندساعته و کاهش تولید در بسیاری از صنایع، عددی هشداردهنده است که البته در سال‌های گذشته، روند زیان صنایع از گزارش برق را صعودی و تشدید کرده است. این کارشناس توضیح داد: روند زیان صنایع از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳ به ترتیب حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان، ۷۱ هزار میلیارد تومان و بیش از ۱۸۳ هزار میلیارد تومان برآورد شده است که این روند تصاعدی نشان می‌دهد که ناترازی انرژی فقط یک موضوع زیرساختی یا فنی نیست، بلکه مستقیماً بر چرخه تولید، اشتغال و حتی تورم تأثیر گذاشته و در بسیاری از واحدهای تولیدی، قطعی برق به معنای توقف کامل خط تولید است. در برخی دیگر، نوسانات برق می‌تواند موجب آسیب به دستگاه‌ها و کاهش کیفیت محصول شود، به این ترتیب تولیدکننده‌ای که ناچار است چند ساعت در روز کار نکند یا مجبور به شیف‌ش نباشد، با هزینه‌های بالا و بهره‌وری پایین‌تری مواجه خواهد بود.

اهمیت استفاده حداکثری از منابع

حریت‌پور اضافه کرد: ایران در شرایطی قرار دارد که به دلیل تحریم‌های اقتصادی، دسترسی به سرمایه‌گذاری خارجی بسیار محدود شده است. سرمایه‌گذاران خارجی تمایلی به حضور در فضای پرریسک اقتصاد ایران ندارند، از سوی دیگر، سرمایه‌گذار داخلی نیز در نبود سیاست‌های حمایتی، با نگرانی از بازگشت سرمایه مواجه است. در چنین شرایطی، تنها راه توسعه تولید، استفاده حداکثری و بهینه از منابع موجود در داخل کشور است. او معتقد است: یکی از مهم‌ترین منابع داخلی، زمان و انرژی است.

حریت‌پور: تغییر ساعت رسمی کشورها

با توجه به فصل به منظور استفاده بهینه از انرژی در بسیاری از کشورها انجام می‌شود اما این امر طی دوسال گذشته با وجود ناترازی شدید انرژی صورت نگرفته است

استفاده از روشنایی روز برای کاهش مصرف برق، یکی از کم‌هزینه‌ترین و ساده‌ترین راهکارهایی است که می‌توان از آن بهره گرفت، اما حذف تغییر ساعت رسمی کشور، عملاً این ابزار را از سیاست‌گذاران و مصرف‌کنندگان گرفته است، چراکه در شرایطی که تحریم هستیم، امکان واردات گسترده تجهیزات و انرژی نیز محدود است. بنابراین، هر اقدامی که بتواند منجر به صرفه‌جویی در مصرف انرژی شود، باید در اولویت قرار گیرد.

تأثیر بر تعاملات بین‌المللی

این کارشناس اضافه کرد: اکثر کشورهای دنیا در بهار و تابستان ساعت رسمی خود را تغییر می‌دهند تا بهره‌وری بالاتری داشته باشند. این تغییرات نه تنها بر مصرف انرژی، بلکه بر هماهنگی‌های بین‌المللی نیز تأثیرگذار است. با توجه به اینکه ایران ساعت رسمی خود را تغییر نمی‌دهد، اختلاف زمانی با بسیاری از کشورها تغییر می‌کند و این مسئله مشکلاتی برای ارتباطات تجاری، بانکی، و حتی هماهنگی جلسات بین‌المللی به وجود می‌آورد. از سوی دیگر ایران همچنین تنها کشوری است که پنج‌شنبه‌ها تعطیل است و عملاً فقط چهار روز کاری در هفته دارد. اگر در کنار این موضوع، اختلاف ساعت با سایر کشورها نیز لحاظ شود، زمان مفید برای تعامل تجاری به شدت کاهش می‌یابد.

بهره‌وری نیروی انسانی

او ادامه داد: یکی دیگر از آثار عدم تغییر ساعت رسمی، تأثیر منفی بر ساعت بیولوژیکی بدن انسان است. بسیاری از پژوهش‌ها نشان داده‌اند که تطبیق ساعت کاری با روشنایی روز، می‌تواند به بهبود خواب، افزایش تمرکز و بالا رفتن بازده کاری منجر شود. در شرایطی که طلوع خورشید از ساعت ۵ صبح شروع می‌شود، اما ساعت رسمی کشور تغییری نکرده، عملاً بخش بزرگی از نور روز در زمانی مصرف می‌شود که مردم خواب هستند. در کشورها ی پیشرفته، تغییر ساعت برای بهبود سلامت عمومی و افزایش بهره‌وری کارکنان، به عنوان یک سیاست مؤثر پذیرفته شده است. اما در ایران، عدم اجرای این سیاست باعث شده است که ساعات ابتدایی روز بلااستفاده بماند و بخش بزرگی از مصرف انرژی به ساعات عصر منتقل شود.

نگاه سیاسی به یک تصمیم فنی

حریت‌پور تأکید کرد: یکی از دلایلی که از سوی برخی مسئولان برای عدم تغییر ساعت رسمی کشور بیان می‌شود، سیاسی یا حتی نمادین بودن آن است. برخی معتقدند که چون این قانون در زمان دولت‌های پیشین تصویب شده، حذف آن نوعی فاصله‌گذاری با رویکردهای گذشته است، اما این نگاه کاملاً غیرکارشناسی و خطرناک است، از این رو ضروری است مدیریت انرژی و تصمیم‌گیری در مورد ساعت رسمی کشور باید کاملاً فنی، اقتصادی و کارشناسی شده، نه سیاسی و شعاری باشد. او درباره راهکار برای برون‌رفت از این وضعیت گفت: برای برون‌رفت از وضعیت موجود، لازم است دولت‌ها به جای پاک کردن صورت مسأله، به راهکارهای عملیاتی توجه کنند. بازگشت به قانون تغییر ساعت رسمی کشور با هدف بهینه‌سازی مصرف انرژی، افزایش سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر مانند خورشیدی و بادی، هوشمندسازی شبکه برق برای مدیریت دقیق‌تر مصرف و جلوگیری از خاموشی‌های گسترده، تدوین مشوق‌هایی برای صنایع کم‌مصرف و جریمه برای واحدهای پر مصرف، فرهنگ‌سازی عمومی برای صرفه‌جویی انرژی در قالب کمپین‌های رسانه‌ای و آموزشی و... از جمله راه‌هایی است که می‌توان به منظور مقابله با چالش‌های موجود در

وزیر نیرو:

تابستان بهتری پیش‌رو داریم

می‌شود. بخشی نیز دستخوش تلفات غیرمجاز می‌شود. ما یکسری تلفات فنی و یکسری تلفات غیر فنی داریم. امسال

این خصوص به کار گرفت.

مشکل ساختن تصمیمی ساده

او افزود: در نهایت باید گفت که عدم تغییر ساعت رسمی کشور، در ظاهر تصمیمی ساده است، اما تبعات گسترده‌ای دارد. در شرایطی که کشور با ناترازی شدید انرژی، کاهش سرمایه‌گذاری، و زیان‌های سنگین به صنایع مواجه است، باید از تمام ابزارهای ساده، کم‌هزینه و مؤثر برای جبران این شکاف استفاده کرد. تغییر ساعت رسمی، یکی از این ابزارهاست؛ ابزاری که اگرچه در ظاهر فقط یک ساعت تفاوت ایجاد می‌کند، اما می‌تواند تأثیرات چندده هزار میلیارد تومانی بر تولید، مصرف انرژی، سلامت عمومی و بهره‌وری داشته باشد.

واکنش بهارستانی‌ها

نمایندگان بهارستان نشین نیز در واکنش به این امر اظهاراتی داشته‌اند که البته متفاوت بوده است. رضانعلی سنگدوبینی، نایب‌رئیس کمیسیون انرژی مجلس با تأکید بر لزوم تغییر ساعت کاری برای صرفه‌جویی در مصرف انرژی، گفت: ساعت رسمی کشور نباید تغییر کند و اگر دولت می‌خواهد ساعت کاری را ماندنش را تغییر دهد باید بخشنامه کند. چرا باید برنامه وساعت کشور را بر هم بزنیم؟ او به تأثیر تغییر ساعت کاری ادارات در صرفه‌جویی انرژی اشاره کرد و ادامه داد: تغییر ساعت اداری کارکنان دولت در کاهش ناترازی انرژی تأثیرگذار است. نایب‌رئیس کمیسیون انرژی مجلس خاطرنشان کرد: هنوز لایحه‌ای برای تغییر ساعت کاری از سوی دولت به مجلس نیامده است، اما ما با تغییر ساعت کاری موافقیم. رضا سیهوند، عضو کمیسیون انرژی مجلس نیز در خصوص تغییر ساعت کاری کارکنان دولت، اظهار کرد: تغییر ساعت کاری اداری به ساعت ۶ تا ۱۳ قطعاً به صرفه‌جویی در مصرف برق در ادارات کمک می‌کند. البته تغییر ساعت رسمی نیز باید مطابق با تغییر ساعت کاری اتفاق بیفتد. در غیر این صورت مردم در انجام امور اداری‌شان دچار مشکل می‌شوند. او تأکید کرد: پیش‌بینی می‌شود که با تغییر ساعت کاری حدود هزار مگاوات در مصرف برق صرفه‌جویی می‌شود که به میزان تولید برق چند نیروگاه است. تغییر ساعت کاری ادارات کمک می‌کند که خاموشی‌ها در بخش خانگی و بخش صنعت و کشاورزی کمتر شود. هرچه بتوانیم در معابر عمومی و برق خانگی صرفه‌جویی داشته باشیم صنعت و تولید ما پویاتر خواهد شد. نباید کاری کنیم که مانند سال گذشته به صنعت و کشاورزی آسیب وارد شود. پیمان فلسفی، نایب‌رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس نیز تصریح داد: بنده با تغییر ساعت رسمی کشور مخالفم و معتقدم که جابه‌جایی ساعت، برنامه‌ریزی برای مردم را دچار اشکال می‌کند، اما دولت می‌تواند ساعت کاری نهادهای دولتی و دستگاه‌های اجرایی را با طولانی‌تر شدن روز تغییر دهد تا بتواند استفاده بهتری از روشنایی و طول روز شود. او ادامه داد: اگرچه اختیار تغییر ساعت رسمی به دولت داده شده، اما توصیه من به دولت این است که به جای تغییر ساعت رسمی، تغییر ساعت شروع به کار اداره جات، مدارس، بانک‌ها و مراکز تجاری را تنظیم کند و این کاری است که در تمام دنیا اتفاق می‌افتد و این کار ترافیک را هم تنظیم می‌کند. عبدالحید فیاضی، عضو کمیسیون آموزش مجلس نیز خاطرنشان کرد: تغییر ساعت کاری بهتر از تغییر ساعت رسمی کشور است. بر این اساس می‌توان ساعت کاری را متناسب با هر دستگاه و هر شغلی تعریف کرد. البته باید دید نظر کمیسیون اجتماعی در خصوص تغییر ساعت چیست. او افزود: سال گذشته تغییر ساعت کاری اجراء شد و جواب داد. یک راه جبران ناترازی انرژی تغییر ساعت کاری ادارات است. بنابراین امیدوارم تغییر ساعت کاری اتفاق بیفتد. علیرضا زندیان، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس اما معتقد به ثبات ساعت کاری است. او گفت: منطقی است برای ساعت کاری کارکنان دولت زمانی‌که روزها طولانی می‌شود، راهکاری پیدا کنیم، اما این راهکار باید به نحوی باشد که در ایام سردسیر نیز شاهد تغییر ساعت کاری نباشیم و ساعت کاری به صورت ثابت در کل سال باشد. بر این اساس مجلس باید به این موضوع ورود کند. او یادآور شد: با تغییر ساعت کاری در ادارات دولتی می‌توانیم شاهد صرفه‌جویی در مصرف برق باشیم، اما باید روی فرهنگ کار، وجدان کار و هوشمندسازی سیستم اداری مان کار کنیم. از سوی دیگر باید شرایطی را مهیا کرد که مجبور نباشیم برای صرفه‌جویی در مصرف برق ادارات را تعطیل کنیم.

اقتصاد

دره‌یین

تخلفات گسترده در نانوائی‌ها

در پی افزایش شکایات از کیفیت و قیمت نان در کشور، مسئولین مربوطه از جمله سازمان تعزیرات حکومتی و کارشناس‌های حوزه آرد و نان از تخلفات گسترده‌ای در این صنف خبر داده‌اند. تخلفات شامل کم‌فروشی، گران‌فروشی، استفاده غیرمجاز از افزودنی‌ها، و دلالی آرد، علاوه بر ایجاد بحران در کیفیت نان، موجب بروز فسادهای مالی گسترده در فرایند توزیع یارانه آرد شده است.

نان به عنوان یکی از اصلی‌ترین اقلام مصرفی در سفره مردم، این روزها با چالش‌های زیادی روبه‌روست. برای رفع چالش‌های موجود در حوزه نان سال ۱۴۰۱ بود که طرح هوشمندسازی یارانه آرد و نان با هدف بهبود نظام توزیع آرد و کاهش تخلفات آغاز شد، حالا با گذشت بیش از دوسال از ادامه تخصیص جدی از سوی فعالان صنفی و کارشناسان حوزه نان مواجه است. این طرح با نصب کارت‌خوان‌های هوشمند در نانوائی‌ها تلاش کرد تا از طریق رهگیری تراکنش‌ها، مصرف آرد یارانه‌ای را کنترل و منابع مالی دولتی را هدهدفمندتر به دست مردم برساند.

اما با وجود برخی گزارش‌ها از صرفه‌جویی در مصرف، بسیاری معتقدند این سیستم نتوانسته مانع تخلفات گسترده شود؛ به‌ویژه در نانوائی‌هایی که نان سنگک دولتی عرضه می‌کنند. رئیس اتحادیه نان سنگک تهران با انتقاد از ادامه تخصیص آرد یارانه‌ای به نانوائیان گفته است: با توجه به حجم تخلفات در حوزه فروش نان سنگک دولتی، از دولت درخواست داریم آرد دولتی را حذف کند و یارانه‌ای که به نانوائی‌ها داده می‌شود، مستقیم به مردم پرداخت شود چرا که نوسانات قیمت، پایین آمدن کیفیت و تخلفات متعدد در نانوائی‌ها، مشکلاتی است که توجه مسئولان را به خود جلب کرده است.

در این زمینه محمد جواد کرمی – رئیس کارگروه آرد و نان اتاق اصناف ایران – نیز در گفت‌وگو با ایسنا گفته است: در حال حاضر یارانه نان توسط دولت به شکل دیگری توزیع می‌شود، اما این شیوه توزیع با مشکلاتی همراه است. به همین دلیل، برخی از کارشناسان معتقدند یارانه گندم باید به شکل دیگری پرداخت شود؛ به بیان دیگر، باید مانند سال ۱۳۸۹ عمل کنیم و یارانه آرد و نان را به‌طور مستقیم به مردم واگذار کنیم؛ یعنی مابه‌التفاوت یارانه به حساب مردم واریز شود و قیمت نان نیز واقعی شود. این مدل باعث ایجاد رقابت در این بخش می‌شود. به نظر می‌رسد در چنین شرایطی کنترل کیفیت و قیمت نان بهتر انجام خواهد شد، چرا که زمانی که قیمت گندم واقعی باشد، قطعاً نظارت نیز مؤثرتر خواهد بود. در حال حاضر نزدیک به ۹۰ هزار واحد نانوائی در کشور فعال هستند و با اجرای این مدل، رقابت در میان آن‌ها شکل می‌گیرد و نان با کیفیت‌تری در اختیار مردم قرار خواهد گرفت.

طبق گفته داریوش جودکی – مدیرکل امور تنظیم بازار سازمان تعزیرات حکومتی – نان در حال حاضر نه تنها از نظر قیمت بلکه از نظر کیفیت نیز در بحران به سر می‌برد. او بیان کرد که قیمت نان واقعی نیست و برخی نانوائیان با گران‌فروشی و استفاده از افزودنی‌ها بدون رضایت مشتری، در حال ارتکاب تخلف هستند. جودکی تأکید کرد که سازمان تعزیرات حکومتی با تخلفات این صنف برخورد قاطع خواهد کرد. یکی از مشکلات اصلی، وجود دلالان در بازار نان است. اجازه دادن نانوائی‌ها توسط برخی افراد باعث شده که پای دلالان به این صنف باز شود، که در نتیجه منجر به عرضه خارج از شبکه آرد و فساد در توزیع یارانه آرد می‌شود. این موضوع خود باعث نوسانات شدید قیمت و کاهش کیفیت نان می‌شود.

بر اساس مشاهدات میدانی، در بسیاری از نانوائی‌ها دیگر خبری از کارت‌خوان‌هایی که به منظور هوشمند سازی یارانه آرد و نان قرار گرفته بود نیست و یا اگر هم باشد به ازای هر نان به اندازه دو نان کارت می‌کشند و فیش خرید را به مشتری ارائه نمی‌دهند. از سوی دیگر علاوه بر مشکل کارت‌خوان‌ها، موضوع کم‌فروشی و کیفیت نان‌ها نیز جریان ساز است. به چند نانوائی در خیابان آزادی رقتیم. اگر قیمت‌ها بر اساس نرخ مصوب بود چانه‌ها نیز کوچک بود که مصداق کم‌فروشی است و اگر چانه‌ها به اندازه بود هم قیمت‌ها بالا بود و در بسیاری از مواقع هم در کنار تمام فاکتورها، نان‌ها خمیری و با کیفیت پایین بود که نه تنها رضایت مشتریان را جذب نمی‌کند بلکه موجب ناراضیانی را نیز فراهم کرده است.

کریم سزبان – اولین تولیدکننده آرد کامل در کشور و کارشناس حوزه آرد و نان – در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به سودجویی‌های صورت‌گرفته در فرایند توزیع یارانه آرد، اظهار کرد: در حال حاضر، مشاهده می‌شود که در برخی نانوائی‌ها، در حالی‌که در کارت‌خوان به اندازه ۲ نان کارت کشیده می‌شود، تنها یک عدد نان به مشتری تحویل داده می‌شود. این روند به این معناست که نانوادو برابر برای آن از دولت دریافت می‌کند، بدون آنکه محصول واقعی به آن میزان تحویل داده باشد. در واقع، این فرایند عملاً منجر به از بین رفتن شفافیت در بازار شده است.

وی افزود: زمانی که منافع مالی نانواد در میان باشد، کم‌فروشی صورت می‌گیرد و در نتیجه، کیفیت نان دیگر برای او اهمیتی ندارد، چراکه در سیستم فعلی، کیفیت نان سودآور نیست.

این کارشناس حوزه آرد و نان با اشاره به تفاوت شدید قیمت میان آرد یارانه‌ای و آزاد، خاطرنشان کرد: وقتی در بازار بین قیمت یک کیسه آرد ۵۰ هزار تومانی و یک کیسه یک میلیون تومانی اختلاف ۹۵۰ هزار تومانی وجود دارد، بدیهی است که زمینه برای فساد فراهم می‌شود. بنابراین، طرح هوشمندسازی نه تنها کیفیت نان را افزایش نداد، بلکه منجر به ایجاد رانت و قاچاق گسترده شده است. سزبان در پایان تأکید کرد: تنها راه اصلاح این وضعیت، واگذاری آرد و نان به بازار آزاد و پرداخت مستقیم یارانه به حساب مردم است. در این صورت، مردم قدرت انتخاب خواهند داشت که از کدام نانوائی خرید کنند و نانوائیان نیز برای جلب رضایت مشتری به سمت تولید نان با کیفیت خواهند رفت.